

chybení rozsudku vede k jeho zrušení a vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí do první stolice, pokud jde o část vadou tou stíženou, tudíž co do obžalovaného Kornelia S-a, neboť rozsudek neobsahuje skutkových zjištění, jež by dovolovaly, by nejvyšší soud sám ve věci rozhodl.

Čís. 2913.

K vyloučení bezúrestnosti podle § 187 tr. zák. jest třeba, by se vrchnost dozvěděla o konkrétním provinění pachatelově (konkrétním faktu zpronevěry); nestačí pouhá možnost, že se kromě provinění vrchnosti známých dopustil snad ještě dalších případů (zpronevěry), o nichž se vrchnost nedozvěděla a pro něž není prozatím důvodů pachatele podezřívati.

»Vrchností« ve smyslu § 187 tr. zák. není poštovní ředitelství a jeho orgány (poštovní komisař); pojem »vrchností«.

Upomínací výlohy nejsou »škodou z činu vzešlou« ve smyslu § 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 1. října 1927, Zm I 456/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 30. května 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry v úřadě podle § 181 tr. zák., zrušil rozsudek ve výroku o vině, dále ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a sprostil obžalovaného podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin zpronevěry v úřadě podle § 181 tr. zák., jehož prý se dopustil tím, že v září 1926 v R. jako listonoš tamního poštovního úřadu 1.264 Kč 20 h, jež mu Antoníí O-ovou z příčiny jeho veřejného úřadu k zaslání poštovním šekovým úřadem byly svěřeny a jež činí více než 1.000 Kč, za sebou zadržel a si přivlastnil.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 9 b) § 281 tr. ř., dovozuje, že nalézací soud posoudil ke škodě obžalovaného právně mylně otázku jeho bezúrestnosti z důvodu účinné lítosti ve smyslu § 187 tr. zák. Dlužno jí přiznati oprávnění. Podle ustanovení § 187 tr. zák. přestává krádež a zpronevěra býti trestnou, když pachatel z účinné lítosti, třebaš na naléhání poškozeného, sám, nikoliv však jiný za něho, celou škodu z činu jeho povstalou napraví prve, než soud nebo jiná vrchnost o jeho provinění zví. Z tohoto ustanovení plyne pro souzený případ, že vrchnost se musí dozvěděti o konkrétním provinění pachatelově, tu o konkrétním faktu zpronevěry a že nestačí pouhá možnost, že se kromě provinění vrchnosti známých pachatel dopustil snad ještě dalších případů zpronevěry, o nichž se vrchnost nedozvěděla a pro něž není prozatím důvodů pachatele podezřívati. »Vrchností« míní zákon v § 187 tr. zák. jen takové orgány veřejné správy, jimž jest — obdobně jako sou-

dům — zvláště uloženo, by s hlediska zachování veřejného řádu dbaly o bezpečnost majetku stiháním majetkových deliktů. To vyplývá z doslovu zákona, který staví »soudům« na roveň »jinou vrchnost«, chtěje tím zřejmě naznačiti, že vrchností tu rozumí jen takový veřejný úřad pokud se týče jeho orgány, které jsou přímo nebo nepřímo povolány pečovat o udržování pokoje, pořádku a bezpečnosti. Že k takovýmto úřadům nepatří poštovní ředitelství (jeho orgány), vyplývá z úvahy, že podle své působnosti nejsou povolány, by prováděly jakékoliv úřední jednání o deliktech podle obecného zákona trestního. V souzeném případě zjistil první soud, že na obžalovaného bylo podáno u státního zastupitelství v Plzni dne 17. prosince 1926 trestní udání pro zpronevěru v úřadě spáchanou ve 3 případech, ke škodě Josefa G-a, Aloise Z-a a Leopolda W-a, a že na základě tohoto udání — tedy jen pro tyto 3 případy — a nikoliv také pro další případ Antonie O-ové, o němž se trestní udání vůbec nezmiňuje, bylo proti němu zavedeno trestní vyhledávání pro zločin podle § 181 tr. zák. Teprve za tohoto trestního vyhledávání ze svědeckého seznání Amalie J-ové (dodatek k protokolu z 8. ledna 1927), vyšlo na jevo, že se obžalovaný dopustil dalšího případu zpronevěry ke škodě Antonie O-ové, který je předmětem tohoto odsuzujícího rozsudku. Dozvěděl se tedy soud o tomto provinění obžalovaného teprve 8. ledna 1927.

V této době byla však veškerá škoda z tohoto provinění vzešlá obžalovaným samým — byť i k vyzvání vyšetřujícího orgánu poštovního ředitelství v Praze úplně nahrazena, ježto soud bere za prokázáno, že obžalovaný, doznav se 21. prosince 1926 k této nové zpronevěře poštovnímu komisaři Dr. Františku W-ovi z Prahy, když ho u poštovního úřadu v R. vyslyšal, k jeho vyzvání, by ihned zpronevěřené peníze přinesl, odevzdal ještě téhož dne 21. prosince 1926 večer poštovnímu úřadu 1264 Kč 50 h, celý peníz Antonii O-ové zpronevěřený, a že několik dní na to zaslal i peníz 24 Kč 90 h, požadovaný z důvodů upomínek výloh Dru L-ovi jako zástupci firmy, pro niž byly peníze určeny. Řečený peníz 1264 Kč 50 h byl převeden poštovním šekovým úřadem na firmu M. a Š. dne 27. prosince 1926 a firmě byl vyplacen 29. prosince 1926, téhož dne, kdy obdržel Dr. L. částku 24 Kč 90 h. — která ostatně není škodou z činu vzešlou. Z toho vyplývá, že obžalovaný nahradil sám a dobrovolně, tedy z účinné lítosti veškerou škodu v době, kdy byl sice již vyšetřován pro jiné tři zpronevěry, kdy však o zpronevěře, o kterou tu jde, nebylo soudu ničeho známo a tedy žádné podezření proti němu nebylo odůvodněno, že se snad dopustil kromě oněch tří případů ještě dalších zpronevěr. Pro domněnku, kterou v tomto směru vyslovuje rozsudek, není nejmenší opory ve výsledcích řízení. Jsou tu tedy předpoklady pro beztrestnost ve smyslu § 187 tr. zák. Okolnost, že obžalovaný nahradil škodu teprve potom, když se o jeho provinění dozvěděl vyšetřující orgán poštovního ředitelství, nemůže býti na překážku použití ustanovení § 187 tr. zák., poněvadž tento není vrchností ve smyslu onoho zákonného ustanovení, jak bylo již výše uvedeno. První soud posoudil otázku beztrestnosti obžalovaného podle § 187 tr. zák. k jeho

škodě právně mylně, bylo proto vyhověti odůvodněné zmateční stížnosti a uznati, jak se stalo.

Čís. 2914.

Nedokonaného svádění ke zločinu podle § 9 tr. zák. lze se dopustiti nejen vyzýváním, povzbuzováním nebo sváděním jiného k tomu, by se dopustil zločinu jako přímý pachatel, nýbrž též vyzýváním, povzbuzováním nebo sváděním jiného ku spoluvině nebo účastenství na zločinu. Nedokonané svádění ku spoluvině na určitém zločinu je trestným i tenkrát, nedošlo-li ani k pokusu hlavního trestného činu, k němuž se měla spoluvina vztahovati.

Nevyžaduje se, by pachatel označil tomu, koho navádí ke zločinu, také prostředky, jimiž má býti výsledku dosaženo, nebo způsob, jak má býti při provedení zločinu postupováno.

Zločin podle § 9 tr. zák. záleží v podstatě v nedovoleném působení na jinou osobu, by byla pohnuta k určitému zločinu; jest dokonán již bezvýsledným působením na cizí vůli ve smyslu onoho ustanovení zákona.

(Rozh. ze dne 1. října 1927, Zm I 770/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 29. října 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného svádění ku spoluvině na vyhnání vlastního plodu podle §§ 9, 5, 144 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Námitkami po stránce věcné uplatňuje stížnost, nehledí-li se k námitce, že čin obžalovanému za vinu kladený nebyl správně kvalifikován, o níž se stane později ještě zmínka, nikoli důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 9 b) a 10 tr. ř., jichž se číselně dovolává, nýbrž jedině důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. Zmateční stížnost poukazuje k tomu, že přerušení těhotenství může nastati trojím způsobem, legální operací lékařskou (v případě, kde jest ohrožen život matky budoucího dítěte), dále úrazem těhotné ženy a posléze nedovoleným zákrokem podle § 144 tr. z., a tvrdí, že nalézací soud pochybil, shledav ve všeobecně znějícím výroku obžalovaného: »Hled'te, by to těhotenství přišlo pryč!« vyzýváním, povzbuzováním nebo sváděním k tomu, by Ludmila K-ová úmyslně něco předsevzala, co by bylo příčinou vyhnání jejího plodu, nebo co by způsobilo u ní takový porod, že by dítě přišlo na svět mrtvé. Tu neprovádí stížnost uplatňovaného hmotněprávního důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. po zákonu; neboť vychází z výroku, jenž v rozsudku